1701-0785

STATSBIBLIOTEKET
Foreningstidsskrift

Elsams årsberetning 1997

K Statsbiblioteket T
400027472492

Indhold

Bestyrelsens beretning	side 3
Året der gik	side 8
Stille og roligt driftsår	side 9
Brændsel og restprodukter	side 12
Lavere eksport - alligevel højt aktivitetsniveau	side 15
Regnskab for året 1997	side 17
Elsam fællesregnskab	side 19
I/S Elsam regnskab 1997	side 21
ELSAMPROJEKT A/S	side 25
Bestyrelse og direktion	side 27

Bestyrelsens beretning

Elsam har i 1997 gennemgået en omfattende struktur- og opgavetilpasning. De seks kraftværkers kompetente forsamlinger besluttede at udskille og overdrage alle netaktiviteter samt systemansvaret til det nye, uafhængige transmissionsselskab Eltra. Det skete med baggrund i EUs elmarkedsdirektiv, som skal være gennemført i alle EU-landene medio februar 1999, og den nye danske ellov (Lov 486), som EU-Kommissionen endelig notificerede i begyndelsen af december 1997.

I/S Eltra blev den 13. november 1997 stiftet af de 64 distributionsselskaber, som ejer de seks jysk-fynske kraftværksselskaber.

Med denne ændring skal Elsam udelukkende tage sig af kommercielle aktiviteter for dets seks interessenter: Tilrettelæggelse og styring af el- og varmeproduktionen, handel med el, køb og håndtering af brændsler og restprodukter, samt finansiering af nye anlæg.

Ny overenskomst

For at udskille netaktiviteterne var det nødvendigt at ændre Elsams overenskomst. Af flere grunde blev der kun gennemført de nødvendige ændringer. Bestyrelsen besluttede imidlertid straks at gå i gang med en grundig revision af overenskomsten under indtryk af de nye markedsforhold, konkurrenceloven samt skattelovgivningen. Målet er at give Elsam en effektiv, strømlinet og operationel struktur, så det er bedst muligt i stand til at klare udfordringer på det kommende, åbne europæiske elmarked. Teknisk set er Elsam-gruppen allerede på plads med moderne, miljøvenlige, fleksible produktionsanlæg hos alle seks interessenter, med ca. 140 MW produktionskapacitet i vindmølleparker og råderetten over 600 MW norsk vandkraft.

Bodeling Eltra-Elsam

Miljø- og energiminister Svend Auken tildelte den 23. december 1997 Eltra den fornødne bevilling og godkendte, at Eltra overtager og løser de opgaver, som ifølge elloven er henført til det vestdanske, systemansvarlige transmissionsselskab. Forinden havde myndighederne godkendt Eltras vedtægter og Elsams overenskomstændringer.

Elsam og Eltra gennemførte i løbet af efteråret en deling af Elsams samlede aktiver og passiver. I den forbindelse blev udlandsforbindelserne, som er af afgørende betydning for etablering af et jysk-fynsk elmarked, overtaget af Eltra. Vattenfall og Elsam har genforhandlet en langtidsaftale om udnyttelsen af Konti-Skan-forbindelsen. Jævnstrømsforbindelsen til Sverige er dermed blevet åbnet og står nu til rådighed for markedets aktører.

Med hensyn til Skagerrak-forbindelsen mellem Jylland og Norge henholder norske Statkraft sig til den gældende aftale, som reserverer kablernes udnyttelse for Statkraft og Elsam i 25 år.

Hurtig enighed

Den jysk-fynske elforsyning har drøftet strukturændringer siden 1990, så alle spørgsmål var grundigt endevendt og belyst, og der var skabt en mental forståelse for nødvendigheden af forandringer, da der endelig kom gang i processen. Det skete tirsdag den 28. januar 1997, da forretningsudvalgene for henholdsvis distributionssamarbejdet ELFOR og Elsam blev enige om en fælleserklæring, som i fire korte punkter fastlagde rammerne for det videre arbejde.

De endelige beslutninger om de omfattende økonomiske og selskabsmæssige forandringer skulle træffes af de seks kraftværksselskabers kompetente forsamlinger. Men selv om netop vedtægtsændringer kræver massiv opbakning, lykkedes det i løbet af få måneder at opnå den fornødne enighed i de mange forsamlinger.

Opdeling af den jysk-fynske elsektor

Den jysk-fynske elforsyning er således godt i gang med at gennemføre en opdeling i produktion, transmission og distribution. På flere områder er man gået længere, end elloven kræver, fordi beslutningstagerne inden for den jysk-fynske elforsyning har følt det vigtigt at være på forkant med den løbende proces. De seks kraftværker er godt i gang med at udskille 150 og 60 kV-nettene i særlige selskaber og ophæve leverings- og aftageforpligtelser.

Man har således beredt sig på at kunne leve op til de krav, der ventes at blive formuleret i den nye energiforsyningslov, som formentlig træder i kraft inden udgangen af 1999.

Det forventes, at lovrevisionen vil afskaffe det økonomiske „hvile-i-sig-selv-princip" i produktions- og handelsleddet.

Delvis åbning 1. april 1998

EU-Kommissionens direktiv om elmarkedet blev endeligt vedtaget den 19. februar 1997. Medlemslandene har fra denne dato nøjagtig to år til at få direktivet implementeret i lovgivningen.

Den nye danske ellov trådte i kraft den 1. januar 1998. Den tager højde for en del af markedsdirektivet.

Inden for den jysk-fynske elforsyning blev der i løbet af efteråret enighed om at gennemføre en delvis markedsåbning den 1. april 1998. Åbningen er kun delvis, fordi de nødvendige værktøjer til den omfattende indsamling og bearbejdning af data fra markedet først kommer på plads i 1999.

Af samme grund er det overladt til Elsam alene at sørge for den nødvendige balance- og reguleringskraft til elsystemet i det første år.

Det jysk-fynske elmarked integreres i det nordiske elmarked

Det ventes, at Jylland-Fyn hurtigt bliver en integreret del af det nordiske elmarked. Den norsk-svenske elbørs, Nord Pool, åbnede således kontor i Odense i februar 1998 i formodning om, at jysk-fynske aktører vil kunne handle direkte på børsen i foråret 1999.

Udenlandske elselskaber er godt i gang med at forsøge at skaffe sig kunder blandt distributionsselskaberne og de store industrivirksomheder. Elsamgruppen vil i videst muligt omfang forsøge at fastholde kunderne.

I Tyskland, som traditionelt har høje elpriser, åbnes markedet også gradvist. Elsam åbnede eget kontor i Düsseldorf i januar 1998.

Ny prisdannelse på gas

I slutningen af 1997 vedtog man i EU også et markedsdirektiv for naturgas. De store elproducenter, samlet i Elsamgruppen og i Elkraft-samarbejdet, vil derigennem få markedsadgang.

Elektricitet produceret på naturgas er ikke konkurrencedygtig på eksportmarkedet i dag. Men markedsåbningen giver håb om, at der opstår en ny prisdannelse, som vil gøre det attraktivt også at bruge naturgas på de store kraftværksblokke.

Behov for et Storebæltskabel

Udviklingen af et elmarked er meget afhængigt af stærke, åbne forbindelser til naboområderne. Det er baggrunden for, at Elsam har opfordret miljø- og energiministeren til snarest muligt at sætte gang i planerne om at etablere en fast elforbindelse mellem Øst- og Vestdanmark. Elkraft og Elsam har for flere år siden truffet principbeslutning om byggeriet. Under de daværende markedsforhold var der intet økonomisk grundlag for at gennemføre projektet. I dag vil Storebæltskablet udgøre en naturlig del af den nordeuropæiske infrastruktur med helt afgørende betydning for den danske markedsåbning.

Forbindelsen vil også gøre det muligt at lave en fysisk ligelig fordeling af den prioriterede produktion fra miljøvenlige produktionsanlæg mellem alle danske elforbrugere. I øjeblikket må elforbrugerne i Jylland og på Fyn aftage en betydelig større mængde af den dyre prioriterede strøm end elforbrugerne øst for Storebælt.

Handel med CO_2-kvoter

På klima-topmødet i Japan i december 1997 påtog EU-landene sig at gennemføre en CO_2-reduktion på otte procent inden år 2010 (i forhold til 1990). Der er endnu ikke taget stilling til, hvordan reduktionen skal fordeles mellem de enkelte EU-lande, men den danske andel vil formentlig svare til en reduktion på ca. 20 procent af den hjemlige CO_2-udledning.

Kyoto-protokollen gør det muligt at få godskrevet CO_2-reduktioner, som opnås ved en indsats i andre lande (Joint Implementation), ligesom den åbner for handel med CO_2-kvoter. De nærmere regler for kvotehandel skal fastlægges på en partskonference i Buenos Aires i november 1998.

Elsam er tilfreds med de nye muligheder. Ud fra ønsket om at få mest muligt miljø for pengene vil det være realistisk for Elsam at tage del i gode CO_2-reduktionsprojekter i udlandet. Omsættelige CO_2-kvoter vil samtidig gøre det muligt for Elsam-gruppen at udnytte sine moderne, højeffektive blokanlæg til eksportformål. Hvis Elsam ikke har tilstrækkelig med CO_2-kvoter, vil der i givet fald kunne købes tilladelser til yderligere udledning på markedsmæssige vilkår.

Ny biomasse-redegørelse

Elsams biomasse-handlingsplan løb af sporet, da energimyndighederne i marts 1997 afviste Elsams ønske om at bygge et demonstrationsanlæg for udvikling af CFB-teknik (cirkulerende fluid bed) i Århus. Det decentrale kraftvarmeværk skulle anvende en blanding af kul og biomasse. Det ville få betydeligt bedre miljøtal - også når det gælder CO_2 - end et tilsvarende naturgasfyret anlæg. Afslaget blev begrundet med, at der hverken var brug for elektriciteten eller varmen fra udviklingsprojektet.

Men anlægget skulle bruge 320.000 ton biomasse om året svarende til næsten halvdelen af den biomasse, som politikerne har pålagt Elsam at bruge fra år 2000. Elsam ønsker at vurdere resultaterne af forsøg med tilsatsfyring hos Midtkraft og driftserfaringerne fra den nye biomassekedel på Sønderjyllands Højspændingsværk, før der kan træffes beslutning om nye anlægsprojekter. Elsam meddelte derfor Energistyrelsen, at det ikke ville være muligt at opfylde biomassekravet inden for tidsfristen. Elsam, Elkraft og Energistyrelsen har siden i fællesskab vurderet spørgsmålet. Der er i den forbindelse rejst tvivl om, hvorvidt der findes de mængder biomasse, som er forudsat i biomasseplanen.

Elsam har beregnet, at det vil koste de jysk-fynske elforbrugere en halv milliard kroner ekstra om året at anvende de ca. 800.000 ton biomasse, som er Elsams del af pålægget om biomassen. Desuden kommer statskassen til at yde en kvart milliard kroner i CO_2-tilskud om året.

Havmølleparker

Elsam ansøgte i april 1997 om tilladelse til at gennemføre forprojekter omfattende havbunds- og miljøforhold samt teknik og økonomi vedrørende havplacerede vindmølleparker ved Horns Rev vest for Esbjerg og i et område syd for Læsø. Senere på året bebudede miljø- og energiminister Svend Auken, at han ville pålægge Elsam at bygge to havplacerede vindmølleparker på i alt ca. 300 MW. Der er tale om udviklingsprojekter, som skal bygges i perioden frem til 2005. Det er hensigten på landsplan, at de to parker, samt mølleparker i Østdanmark, senere skal udvides til i alt 4.000 MW inden år 2030 bl.a. under medvirken af private investorer.

Elsam har accepteret at gennemføre de to af projekterne, idet der er skabt fornøden garanti for finansiering. Ministerens bebudede påbud blev for Vestdanmarks vedkommende afleveret til Elsam og Eltra i fællesskab medio februar 1998.

Ledninger forsinkes

For at have en velfungerende elforsyning er det vigtigt at have et udbygget højspændingsnet. Det gælder ikke mindst i forhold til pålagte opgaver som f.eks. etableringen af havmølleparker. Elsam ser derfor med bekymring på, at renovering og udbygning af højspændingsnettet bliver udsat for stadig større forsinkelser. Ledningen mellem Nordjyllandsværket og Trige er nu syv år efter planen og vil tidligst kunne tages i brug i år 2002. Ombygningen af 400 kV-ledningen mellem Kassø og Vejen er tre år forsinket og vil tidligst være færdig i år 2001. Endelig er den nye 400 kV-ledning mellem Vejen og Esbjerg foreløbig et år efter planen. Ledningen forventes tidligst at være i drift i år 2000.

Elsams bestyrelse
april 1998

Året der gik

28. januar: Forretningsudvalgene for Elsam og ELFOR enes om „fællesaftalen", som senere danner rammen for delingen af Elsam.

11. marts: Energistyrelsen afviser Elsams ansøgning om at bygge biomasseanlæg i Århus.

11. marts: Prinsesse Benedikte og Prins Richard indvier røggasrensningsanlægget på Enstedværkets blok 3 under Sønderjyllands Højspændingsværk.

30. april: Elsam søger om tilladelse til forprojektet vedrørende havmølleparker ved Horns Rev og Læsø.

29. maj: Orienteringsmøde i Århus.

1. juli: Havmøllehandlingsplan afleveres til miljø- og energiministeren.

27. juli: SV Produktions naturgasfyrede blok 3 første gang på nettet.

17. september: Bestyrelsen gennemfører 1. behandling af forslag til vedtægtsændring.

10. oktober: Elkraft og Elsam holder biomasse-orienteringsmøde på Christiansborg.

13. november: Stiftelse af I/S Eltra på Trinity.

14. november: Sønderjyllands Højspændingsværk fejrer 75-års jubilæum.

27. november: Indvielse af SV Produktions blok 3.

18. december: Bestyrelsen ansætter Poul Sachmann som administrerende direktør i Elsam med virkning fra den 1. januar 1998. Han afløser Georg Styrbro, som samme dag tiltræder som administrerende direktør for Eltra.

23. december: Ministeren udsteder bevilling til Eltra.

29. december: IRP 97 (integreret ressourceplanlægning) afleveres til ministeren.

Udviklingsminister Poul Nielson (th) „trykker på musen" til SV Produktions nye naturgasfyrede kraftvarmeenhed overvåget af direktør Erik Folkersen (tv) og bestyrelsesformand Ejner B. Schmidt.

Elsams administrerende direktør Poul Sachmann.

Stille og roligt driftsår

1997 forløb driftsmæssigt ualmindeligt stille og roligt. Der var ingen nævneværdige problemer med hverken produktionsanlæg eller net. Største kvartersbelastning faldt med 13 MW til 3.581 MW (-0,4 procent). Det samlede elforbrug faldt til 20.477 GWh (-1,4 procent).

Decentrale kraftvarmeværker og vindkraft dækkede 35 procent af forbruget. Resten blev klaret af de centrale kraftværker og import.

Samarbejdet med udlandet

Den samlede eksport til nabolandene blev på 6.333 GWh - og den samlede import var 2.032 GWh - svarende til en nettoudveksling på 4.301 GWh, inklusive Sønderjyllands Højspændingsværks udveksling med Flensborg. Mild vinter og megen nedbør i Norge og Sverige medførte lavere priser end i 1996. Totalt set var der et ret højt aktivitetsniveau på de seks centrale kraftværker.

Ny decentral effekt
Elværkerne indgik i 1997 aftaler om at aftage produktionen fra følgende nye anlæg

Fællinggård	2,8 MW
Svendborg KVV	15,6 MW
Knud Jepsen A/S	3,0 MW
Midtjysk Farveri	4,12 MW
Ribe Fjernvarme	9,4 MW
Cheminova	16,2 MW
Fredericia Bryggeri	6,0 MW
Vamdrup Fjernvarme	3,0 MW
Danfoss KVV	4,3 MW
Augustenborg KVV	3,7 MW
I alt	**68,2 MW**

Kapacitet i decentrale anlæg (større end 2 MW)
(Kun anlæg, som indgår i Elsams afregning, er medtaget i oversigten)

Interessent	Kraftværksejet	Ikke-kraftværksejet
Fynsværket	12,2	123,9
Midtkraft	18,2	230,5
Nordjyllandsværket	40,2	174,7
SV Produktion	34,2	93,5
Sdj. Højspændingsværk	12,4	136,9
Vestkraft	40,5	154,0
I alt	**157,7**	**913,5**

	Norge	Sverige	Tyskland (ekskl. PE's andel af EV 3 og Flensborg)	I alt
Import	1.782 GWh	126 GWh	79 GWh	1.987 GWh
Eksport	2.421 GWh	2.582 GWh	1.161 GWh	6.164 GWh

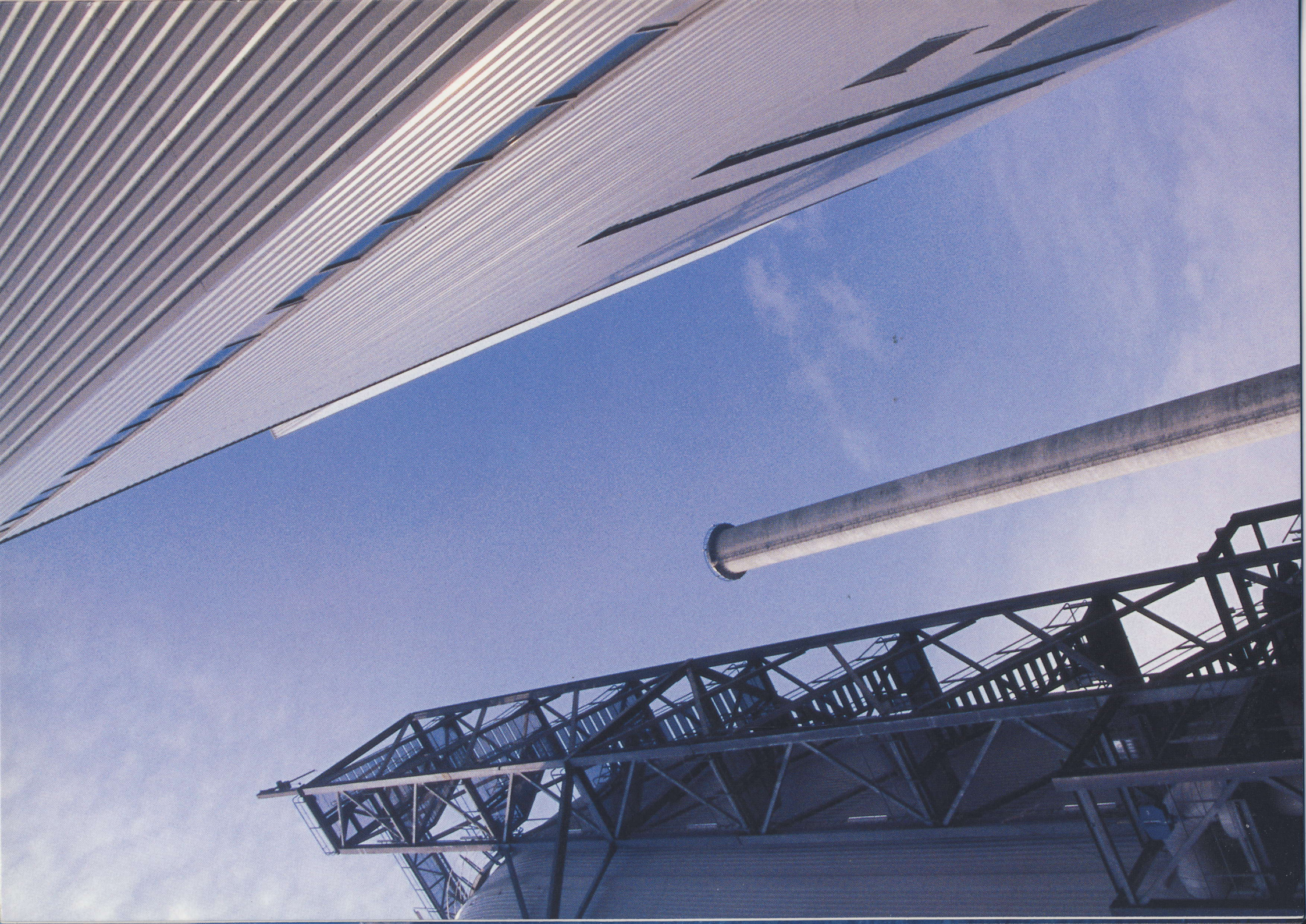

Primærværkerne

Fynsværket	690 MW (blok 7 er midlertidig nedskrevet med 22 MW til 421 MW)
Midtkraft	1.174 MW (+ 12 MW gasturbine)
Nordjyllandsværket	574 MW (+ 25 MW gasturbine)
SV Produktion	777 MW
Sdj. Højspændingsværk	676 MW (heraf ejer PreussenElektra halvdelen)
Vestkraft	758 MW

Kraftværkernes vindmøller

Fynsværket	2,9 MW
Midtkraft	9,9 MW
Nordjyllandsværket	45,8 MW
SV Produktion	3,2 MW
Sdj. Højspændingsværk	33,1 MW
Vestkraft	30,5 MW

Ny effekt

SV Produktions nye naturgasfyrede blok på 408 MW gik i kommerciel drift den 1. oktober 1997.

Enstedværkets blok 3 på Sønderjyllands Højspændingsværk fik i løbet af året ombygget turbinen, så den yder ekstra 22 MW (i alt 676 MW).

Idriftsættelsen af den nye biomassekedel på Sønderjyllands Højspændingsværk blev påbegyndt i efteråret 1997. Dampen producerer 40 MW el på EV3's dampturbine.

I Klim Fjordholme installerede Nordjyllandsværket yderligere 22 vindmøller à 600 kW (13,2 MW).

Anlæg i reserve

De ældre 250 MW-anlæg på de seks kraftværker blev overført til en form for reservestatus, dvs. reduceret bemanding. To af anlæggene overføres i 1998 til egentlig reservestatus, og det samme sker for yderligere to i 1999. Studstrupværkets oliefyrede blok 2 har siden 1. juli 1997 været i reserve.

Skrotninger

Det blev besluttet at skrotte SV Produktions kulfyrede blok 1 og Midtkrafts kulfyrede blok 1 på Studstrupværket pr. 1. april 1998.

Udviklingsplan

I efteråret 1998 tages en ny kulfyret kraftvarmeblok (415 MW) i brug på Nordjyllandsværket.

Brændsel og restprodukter

Kulmarkedet

I 1997 udgjorde Elsams kulforbrug ca. 6,6 mio. ton mod 8,6 mio. ton i 1996. Reduktionen i kulforbruget skyldes øget decentral elproduktion, mindre eksport, og at en del af kullene er blevet erstattet af naturgas og biomasse.

Spotpriserne på kul begyndte at falde i andet kvartal. Den faldende tendens fortsatte resten af året. I fjerde kvartal, da 1998 kontrakterne skulle forhandles på plads, lå spotpriserne på årets laveste niveau, så 1998 kontrakterne blev indgået til særdeles gunstige priser.

Lagerbeholdningen, der var langt nede ved årets begyndelse, skulle genetableres i løbet af første halvår. De allerede planlagte leveringer blev suppleret med en række spotlaster. Eleksporten var moderat, så lagerbeholdningen voksede indtil udgangen af oktober, hvor den toppede. Som følge af højere elpriser på eksportmarkederne og lavere kulpriser blev det igen rentabelt at eksportere. Eksporten øgede kulforbruget, så ved årets udgang var lagerbeholdningen tilbage på et fornuftigt niveau.

Elsam befinder sig i en fase, hvor elproduktion og især kulforbrug varierer meget og derfor er vanskeligt at forudberegne. For at opnå større fleksibilitet på leveringssiden er kontraktkøbene for 1998 blevet reduceret til fordel for spot- og optionskøb.

Kulleverandørerne

Sydafrika, der var Elsams største kulleverandør i 1997, har været særdeles aggressiv på eksportmarkedet. Sydafrikanerne er konkurrencemæssigt i en god position.

Colombia er ved at udvikle sig til en ny storaktør på eksportmarkedet med et stigende antal udbydere. Landet har en omkostningsstruktur, der kan minde om den sydafrikanske. Colombia, der også er en af Elsams hovedleverandører, er begunstiget af lavere fragtrater sammenlignet med Sydafrika.

I Polen, der ligeledes er en af Elsams hovedleverandører, er de indenlandske kulpriser steget kraftigt, mens eksportpriserne er faldet. Beslutningen om at hæve priserne skyldes, at statens subsidier til den omkostningstunge kulproduktion har været for store. På eksportmarkedet har polakkerne været nødt til at følge udviklingen i verdensmarkedsprisen. Hvis eksportprisen ikke snart stiger, kan Polens rolle som kuleksportør være truet. Langt størstedelen af den polske kulproduktion går til hjemmemarkedet.

Naturgas

SV Produktions nye naturgasfyrede blok blev sat i drift i 1997. Indkøringsperioden begyndte i forsommeren, og den 1. oktober overgik kedlen til kommerciel drift. I 1997 blev der anvendt knap 100 mio. kubikmeter naturgas på kedlen, hvor der fremover forventes at blive anvendt ca. 350 mio. kubikmeter årligt.

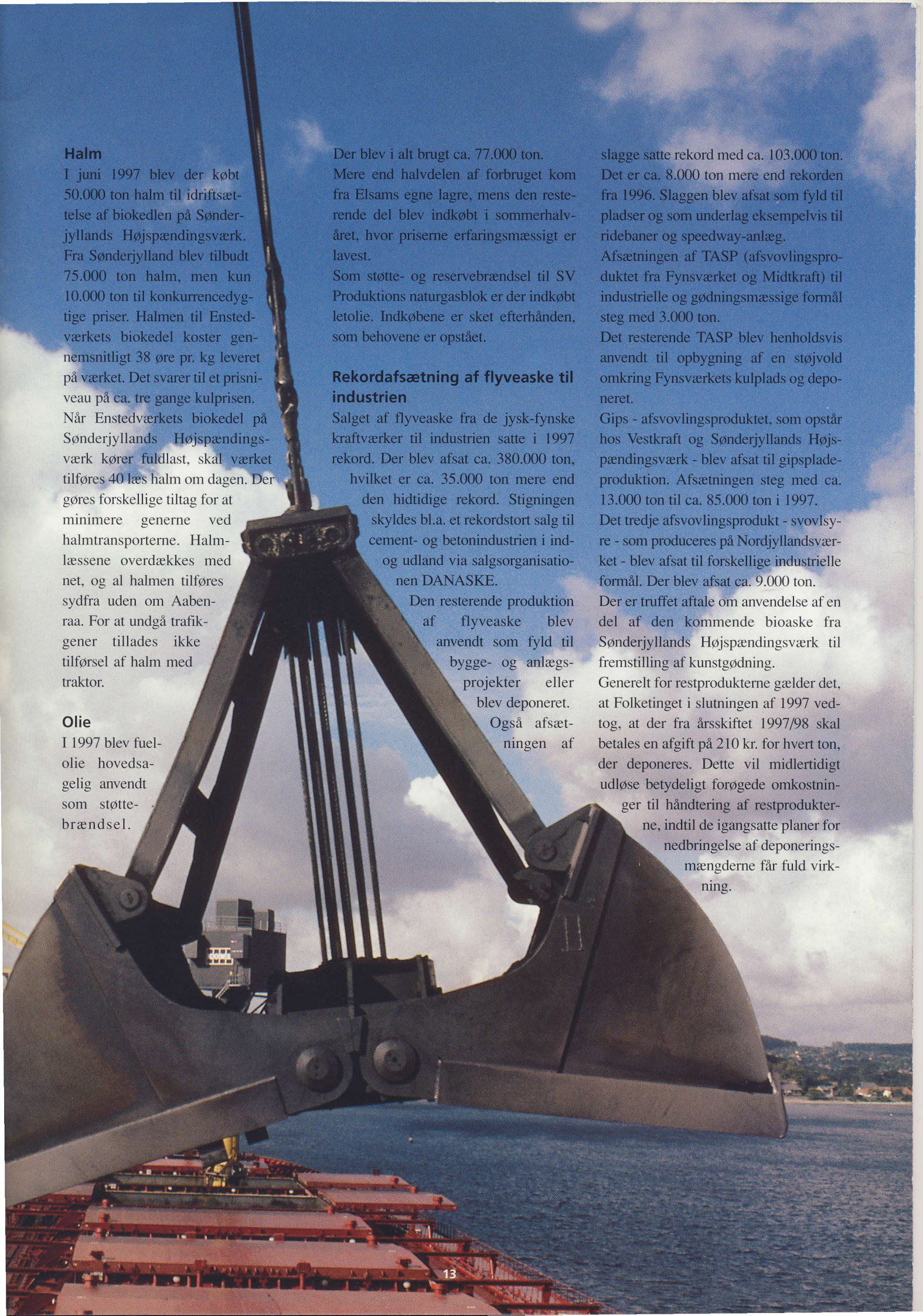

Halm

I juni 1997 blev der købt 50.000 ton halm til idriftsættelse af biokedlen på Sønderjyllands Højspændingsværk. Fra Sønderjylland blev tilbudt 75.000 ton halm, men kun 10.000 ton til konkurrencedygtige priser. Halmen til Enstedværkets biokedel koster gennemsnitligt 38 øre pr. kg leveret på værket. Det svarer til et prisniveau på ca. tre gange kulprisen. Når Enstedværkets biokedel på Sønderjyllands Højspændingsværk kører fuldlast, skal værket tilføres 40 læs halm om dagen. Der gøres forskellige tiltag for at minimere generne ved halmtransporterne. Halmlæssene overdækkes med net, og al halmen tilføres sydfra uden om Aabenraa. For at undgå trafikgener tillades ikke tilførsel af halm med traktor.

Olie

I 1997 blev fuelolie hovedsagelig anvendt som støttebrændsel. Der blev i alt brugt ca. 77.000 ton. Mere end halvdelen af forbruget kom fra Elsams egne lagre, mens den resterende del blev indkøbt i sommerhalvåret, hvor priserne erfaringsmæssigt er lavest.

Som støtte- og reservebrændsel til SV Produktions naturgasblok er der indkøbt letolie. Indkøbene er sket efterhånden, som behovene er opstået.

Rekordafsætning af flyveaske til industrien

Salget af flyveaske fra de jysk-fynske kraftværker til industrien satte i 1997 rekord. Der blev afsat ca. 380.000 ton, hvilket er ca. 35.000 ton mere end den hidtidige rekord. Stigningen skyldes bl.a. et rekordstort salg til cement- og betonindustrien i ind- og udland via salgsorganisationen DANASKE.

Den resterende produktion af flyveaske blev anvendt som fyld til bygge- og anlægsprojekter eller blev deponeret.

Også afsætningen af slagge satte rekord med ca. 103.000 ton. Det er ca. 8.000 ton mere end rekorden fra 1996. Slaggen blev afsat som fyld til pladser og som underlag eksempelvis til ridebaner og speedway-anlæg.

Afsætningen af TASP (afsvovlingsproduktet fra Fynsværket og Midtkraft) til industrielle og gødningsmæssige formål steg med 3.000 ton.

Det resterende TASP blev henholdsvis anvendt til opbygning af en støjvold omkring Fynsværkets kulplads og deponeret.

Gips - afsvovlingsproduktet, som opstår hos Vestkraft og Sønderjyllands Højspændingsværk - blev afsat til gipspladeproduktion. Afsætningen steg med ca. 13.000 ton til ca. 85.000 ton i 1997.

Det tredje afsvovlingsprodukt - svovlsyre - som produceres på Nordjyllandsværket - blev afsat til forskellige industrielle formål. Der blev afsat ca. 9.000 ton.

Der er truffet aftale om anvendelse af en del af den kommende bioaske fra Sønderjyllands Højspændingsværk til fremstilling af kunstgødning.

Generelt for restprodukterne gælder det, at Folketinget i slutningen af 1997 vedtog, at der fra årsskiftet 1997/98 skal betales en afgift på 210 kr. for hvert ton, der deponeres. Dette vil midlertidigt udløse betydeligt forøgede omkostninger til håndtering af restprodukterne, indtil de igangsatte planer for nedbringelse af deponeringsmængderne får fuld virkning.

Priser i spotmarkedet

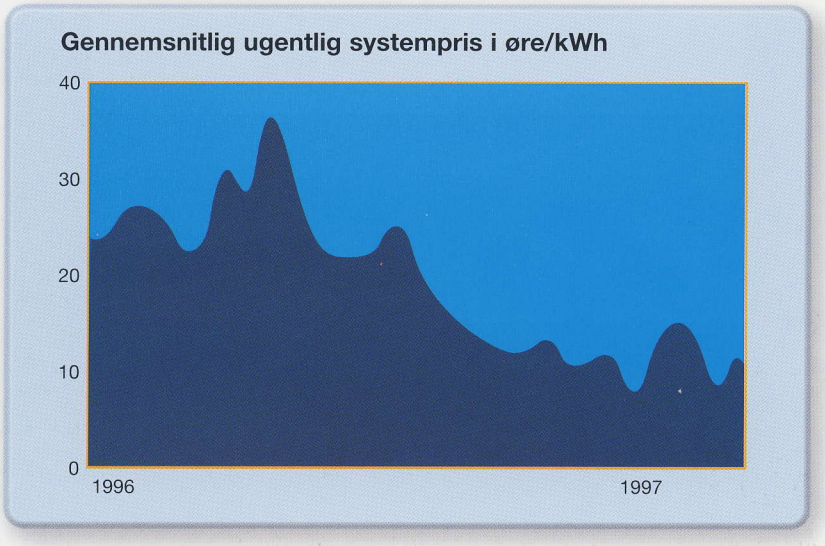

Nordisk energibalance

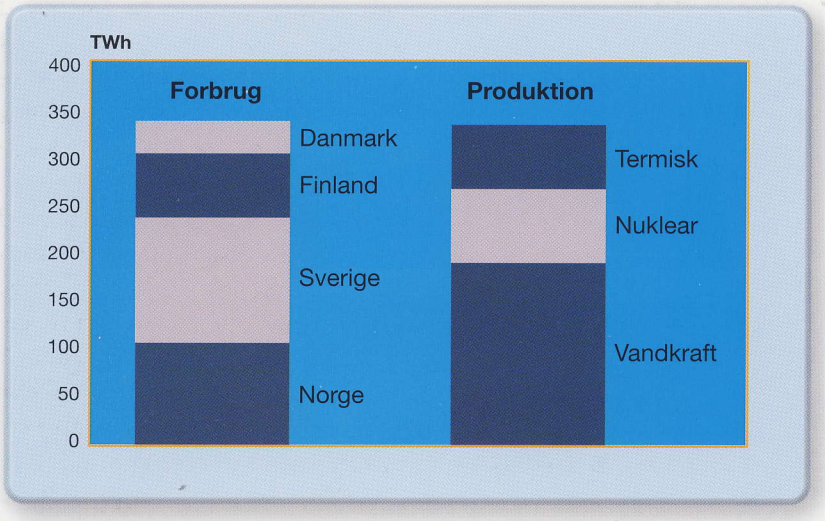

1 TWh svarer til 165.000 danske husstandes forbrug.

Lavere eksport – alligevel højt aktivitetsniveau

Markedet i 1997

Elsams nettoeksport i 1997 blev på 4,3 TWh mod 7,8 TWh i 1996, hvor der var ekstremt tørt i Norge og Sverige. I 1997 var vejret mere normalt, og priserne lå betydeligt lavere end i 1996.

Det nordiske elmarked er karakteriseret ved store udsving i priserne. Inden for de sidste år har de bevæget sig mellem ganske få øre op til mere end 30 øre/kWh. Årsagen til disse store prisforskelle skal søges i fysiske forhold, idet ca. halvdelen af forbruget dækkes med vandkraft.

De meget høje priser ses, når vandstanden i magasinerne er lave, og der opstår frygt for en mangelsituation. De meget lave priser opstår derimod, når vandstanden er så høj, at der er risiko for, at vandet løber over og dermed spildes.

Selv om der er sket et fald i nettoeksporten, blev 1997 det næstbedste eksportår nogensinde. I de kommende år ventes der en nettoeksport fra det jysk-fynske system. Udbygningen af den decentrale produktion har skabt en overkapacitet, der skal udnyttes til eksportformål. Elsam har derfor øget indsatsen i Norden og i Tyskland.

Markedet åbnes

Det jysk-fynske elmarked åbnes delvist den 1. april 1998. Distributionsselskaber uanset størrelse og industrier med et forbrug på over 100 GWh vil fra denne dato have mulighed for at købe el i udlandet. Det forventes, at det jysk-fynske område herefter bliver en integreret del af det nordiske elmarked.

Udenlandske elselskaber vil hurtigt forsøge at sikre sig kunder i området. Elsam og kraftværkerne vil tilbyde distributionsselskaber, der ønsker at købe i udlandet, leverancer på markedsmæssige vilkår. Det er imidlertid en naturlig udvikling, at man med fri konkurrence ikke har 100 procent af sit hjemmemarked.

I takt med at udenlandske selskaber erobrer markedsandele i det jysk-fynske område, vil Elsam øge salget på andre markeder. Der er gode muligheder i Norden, fordi dette marked er åbnet og særdeles velfungerende. Det tyske marked blev åbnet 29. april 1998.

Elsams betydeligste konkurrenter

De største selskaber i Sverige er Vattenfall, Sydkraft og Gullspång. Vattenfall er ejet af den svenske stat, men optræder kommercielt som de øvrige selskaber. Sydkraft har to store dominerende udenlandske ejere, tyske PreussenElektra og norske Statkraft. Gullspång er ejet af det finske statsselskab IVO.

I Norge er Statkraft det dominerende selskab. Flere selskaber er dog meget aktive på markedet.

I Tyskland forbereder de store selskaber sig på den kommende konkurrence. De tyske elpriser ligger betydeligt over de nordiske, og der må forudses prissænkninger, når markedet åbner.

Elstatistik Jylland - Fyn

		1997	1996	1995	1994	1993
Systemet						
Forbrug:						
I området	GWh	20.477	20.761	19.949	19.569	19.295
heraf på miljøanlæg	GWh	181	174	110	133	115
Stigning	%	- 1,4	4,1	1,9	1,4	1,6
Produktion:	GWh	24.778	28.729	18.690	20.523	16.975
primærværker	GWh	17.620	22.805	14.401	17.415	14.662
dec.prod.inkl. RK[1]	GWh	5.642	4.970	3.417	2.265	1.546
vindmølleproduktion	GWh	1.516	954	872	843	767
Nettoimport:	GWh	- 4.301	- 7.968	1.259	- 954	2.320
fra Norge	GWh	- 639	- 4.680	989	- 1176	1.955
fra Sverige	GWh	- 2.456	- 2.520	1.192	380	1.682
fra Tyskland	GWh	- 1.082	- 642	- 771	- 24	-1.180
SH modt. fra FK[2]	GWh	- 124	- 126	- 151	- 134	- 137
Modtaget fra RK	GWh	32	42	35	30	38
Transit:	GWh	1.778	1.863	3.422	3.281	3.136
fra Sverige til PE[3]	GWh			1.103	1.217	478
fra EV3[4] til PE	GWh	1.778	1.863	2.319	2.064	2.158
Effektinstallation:						
Primærværk	MW	4.311	3.909	4.047	4.581	4.581
Nødstartanlæg	MW	25	25	25	47	47
RK	MW	44	44	44	44	44
Vandkr. *kraftværksejede*	MW	600	600			
Vandkr. *ikke-kraftv.ejede*	MW	5	5			
Dec. anlæg > 2MW. *Kraftsværkejede*	MW	158	159	155	153	140
Dec. anlæg > 2 MW. *Ikke-kraftværksejede*	MW	914	844	622	378	164
Dec. anlæg < 2MW. *Ikke-kraftværksejede*	MW	217	188	163	130	99
Vindmøller *private*	MW	745	491	362	330	310
Vindmøller *kraftv.ej.*	MW	125	111	101	69	57
Fejlstatistik for nettet:						
Afbrudte MWh fra fejl på						
- transmissionsnettet	MWh	1	49	58	39	
- 60 kV-nettet	MWh	91	82	127	52	

1) RK - Randers Kommunale Værker, 2) FK - Flensborg Kraftvarmeværk, 3) PE - Preussen Elektra, 4) EV3 - Enstedværkets blok 3.

Regnskab for året 1997

Regnskabet viser det samlede resultat for jysk-fynske kraftværkers aktiviteter, herunder produktion, transmission og systemaktiviteter.

Nettoresultatet i 1997 viser et underskud på 366 mio. kr. Det er 230 mio. kr. dårligere end det budget, som lå til grund for prissætningen for 1997. Nettoresultatet for 1997 giver sammen med tidligere års resultater et samlet underskud på 232 mio. kr.

Forværringen i forhold til budgettet skyldes flere ting. Priserne for el-eksporten blev noget lavere end budgetteret, hvilket resulterede i et lavere dækningsbidrag, og samtidig steg brændselsomkostningerne, fordi USD-kursen blev højere end budgetteret.

Elsam har tilbageført henlæggelser på 310 mio. kr. på grund af udskydelse af de investeringer, der ligger til grund for fastlæggelsen af afskrivninger og henlæggelser.

Under posten afskrivninger og henlæggelser er der udgiftsført 620 mio. kr. på den aftale om udveksling af fastkraft med Norge, som Elsam indgik med Statkraft i 1995.

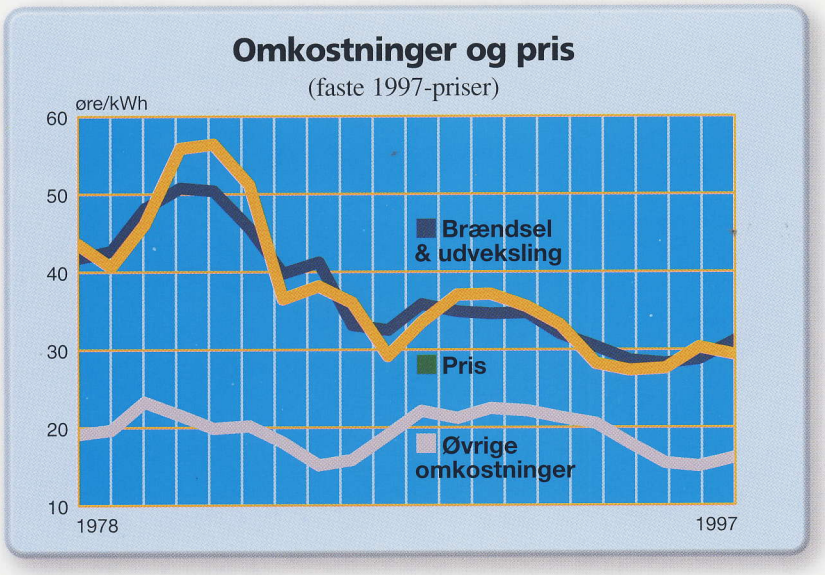

Prisfastsættelse

I henhold til kalkulationsreglerne for elforsyningen skal prisfastsættelse overfor distributionsselskaberne ske således, at resultatet sammenlagt med tidligere års resultater skal ligge omkring nul.

Som det fremgår af figuren, har priserne i en årrække ligget under omkostningerne. I 1996 lå priserne lidt over omkostningerne for derefter at ligge under i 1997.

Pr. 1. januar 1997 satte Midtkraft og Nordjyllandsværket elprisen ned med knap 1 øre/kWh.

Finansiering

Politik for finansaktiviteter

Den overordnede politik for finansaktiviteterne er, at der disponeres forsigtigt og med et længere sigte for øje. Låne- og placeringsbehov kendes normalt i god tid og kan derfor forberedes grundigt.

Der tages ikke spekulative positioner, der forøger de allerede bestående kommercielle risici.

Låneoptagelser tilrettelægges ud fra en langsigtet vurdering af den fremtidige rente- og valutakursudvikling med henblik på at opnå de lavest mulige finansieringsomkostninger.

Placering af overskudslikviditeten foretages normalt som en blanding af bankindskud og obligationskøb for at opnå den bedst mulige forrentning under hensyntagen til kredit- og renterisiko.

Elsam har en årlig valutaomsætning på ca. 2 mia. DKK, hvoraf den største vedrører USD til køb af brændsel.

Lån

Elsams totale låneportefølje blev i 1997 forrentet med 6,2%. Den højere forrentning i forhold til året før skyldes et urealiseret valutakurstab på 33 mio. kr. som følge af en styrkelse af CHF.

Det lave rente- og inflationsniveau har været positivt for de variabelt- og indeksfinansierede lån. Ultimo 1997 udgjorde disse lån hhv. 30,9 procent og 32,6 procent af låneporteføljen. 81 procent af porteføljen var ved årets udgang finansieret i DKK, mens 15 procent var finansieret i CHF og 4 procent i DEM.

Der er i 1997 optaget tre nye lån på i alt 507,3 mio. kr. Disse lån blev optaget som 4 procent obligationslån, men blev ved optagelsen omlagt til variabelt forrentede lån. Låneporteføljen var ultimo 1997 på 3.669 mio. kr. mod 3.182 mio. kr. ultimo 1996.

Elsam indgår swap-forretninger på låneporteføljen for løbende at sikre en optimal sammensætning. Ved årets udgang udgjorde markedsværdien af disse swap netto en værdi på 214,5 mio. kr. i Elsams favør.

Overskudslikviditet

Den samlede overskudslikviditet blev i 1997 forrentet med 4,6 procent inkl. en kursgevinst på 2,5 mio. kr.

Likviditeten har gennem 1997 primært været placeret i korte statspapirer, realkreditobligationer med en høj kuponrente eller anbragt på pengemarkedet. Denne lidt defensive strategi er et udslag af Elsams forsigtige investeringsstrategi, hvor kursrisikoen ønskes minimeret.

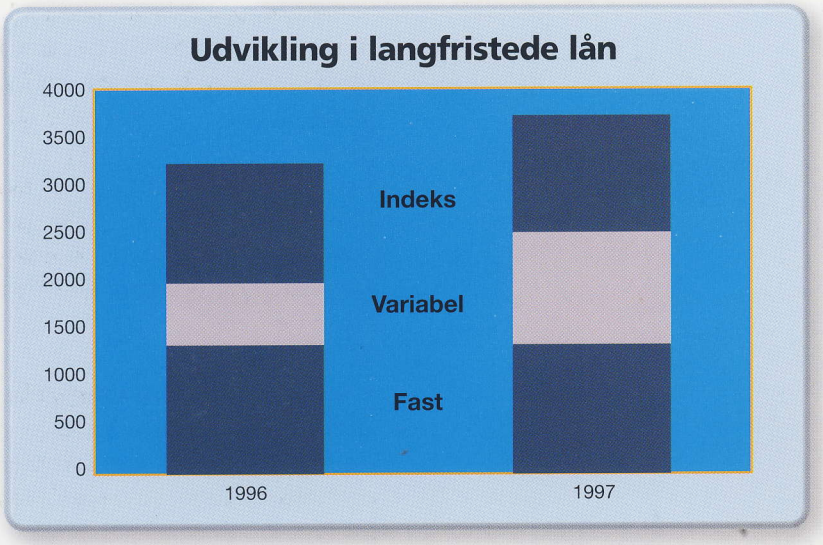

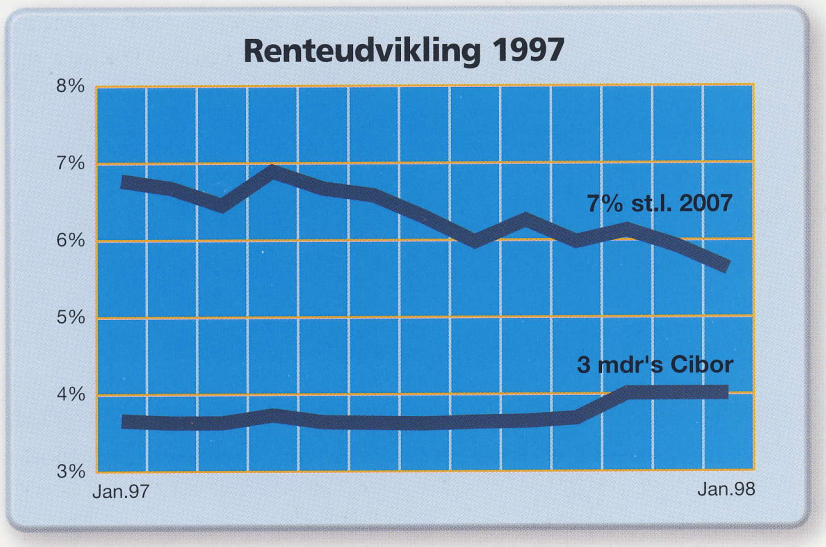

Elsam fællesregnskab

Resultatopgørelse

(ikke revideret)

i mio. kr. for 1997

Indtægter		**1996**
Elsalg, interessenter	5.742	5.834
Elsalg, udland	901	1.762
Salg til fjernvarme	599	601
	7.242	8.197
Udgifter		
Brændsel	1.512	2.154
Decentrale anlæg og vindmøller	2.072	1.667
Køb af energi, udlandet	266	347
Drift, vedligeholdelse og administration	1.460	1.483
Afskrivninger og henlæggelser	1.668	1.633
Finansieringsomkostninger	28	9
Fjernvarmeudgifter	607	606
Ekstraordinære poster	-4	-14
	7.608	7.885
Nettoresultat	-366	312
- overført til egenkapital	-91	-163
+ overført til akkumuleret overdækning	457	-149
Resultat	0	0
Nogle hovedtal		
Elsalg i GWh, interessenter	19.607	19.693
Elsalg i GWh, udland (netto)	4.177	7.841
Fjernvarmesalg i TJ	34.865	38.153

Sammensætning af elpris for husholdningsforbruger

(budgetteret for 1998)

Produktionsomkostninger	øre/kWh
- Kraftværksproduktion 60% á 23 øre/kWh	13,8
- Prioriteret produktion 40% á 35 øre/kWh	14,0
- Produktionsomkostninger i alt	27,8
Net-omkostninger	23,0
Distributionsselskabernes gennemsnitspriser	**50,8**[1]
Skatter og afgifter	
- El-afgift	46,0
- Bidrag til Elsparefonden	0,6
- CO_2-afgift	10,0
- Særlig svovlafgift	0,9
- Moms	27,1
Skatter og afgifter i alt	**84,6**
Samlet elpris	**135,4**

Regnskabspraksis: Hovedprincipper

Det fælles regnskab er et sammendrag af Elsams og de seks jyskfynske kraftværkers regnskaber.

Regnskabet er et samlet regnskab for el- og varmeproduktion, idet varmens indtægter og omkostninger dog vises særskilt.

Årsregnskaberne aflægges efter „Lov om elforsyning" nr. 54 af 25. februar 1976 samt efter Handelsministeriets bekendtgørelse nr. 625 af 15. december 1977 om „Regnskabsføring og budgettering for elforsyningsvirksomheder".

Indtægter og udgifter er periodiserede, så de følger regnskabsåret.

Brændsel og udveksling

Årets forbrug af brændsel indregnes til gennemsnitsprisen for det brændsel, der er tilført i regnskabsåret. Hvis tilførslerne af brændsel er mindre end årets brændselsforbrug, indregnes forskellen til lagerets gennemsnitsværdi.

I brændselsomkostningerne indgår omkostninger ved drift af Elsams kulskibe. Svind i brændselslagre indregnes i forbruget, når det konstateres ved en lageropgørelse.

Afskrivninger og henlæggelser

Afskrivninger og henlæggelser indregnes i henhold til Handelsministeriets bekendtgørelse nr. 108 af 23. marts 1977.

Henlæggelser på nyanlæg kan påbegyndes fem år før idriftsættelse med indtil 20 procent af den budgetterede anlægssum. Henlæggelser kan i alt maksimalt udgøre 75 procent af anlægssummen. Forskellen mellem anlægssum og foretagne henlæggelser afskrives lineært over 15 år.

1) Distributionsselskabernes gennemsnitspriser ved salg til forbrugere vest for storebælt med et årsforbrug på 4.000 kWh

Balance

i mio. kr. pr. 31. december 1997

		Ultimo 1996
Anlægsværdi til kostpris	32.225	30.392
Akkumulerede afskrivninger	-26.387	-23.866
Materielle anlægsaktiver	5.838	6.526
Brændselslagre	1.253	1.029
Øvrige omsætningsaktiver	4.015	4.866
Aktiver i alt	11.107	12.421
Egenkapital	1.971	1.863
Henlæggelser til kommende anlæg	4.105	5.348
Ikke realiseret kursgevinst	107	155
Akkumuleret overdækning	-232	221
Ekstern gæld	5.156	4.834
Passiver i alt	11.107	12.421

Finansieringsanalyse for 1997

Fremskaffelse af likviditet	mio. kr.	Forbrug af likviditet	mio. kr.
Egenfinansiering	1.976	Anlægsinvesteringer	1.886
Forøgelse af ekstern gæld, netto	501	Forøgelse af brændselslager	225
		Driftsunderskud	366
	2.477		2.477

Anlægsinvesteringer i 1997

	mio. kr.
Konventionelle anlæg	1.333
Decentrale anlæg og vindmøller	64
Miljøanlæg	169
Fordelingsanlæg mv.	320
	1886

Inden for rammerne af bekendtgørelsen tilstræbes en høj selvfinansiering samt en udjævning af omkostningerne over årene med henblik på en jævn prispåvirkning.

Finansiering

I henhold til „Kalkulationsregler for elforsyningsvirksomheder" kan kurstab og kursgevinster først indregnes, når de er konstateret.
Indregning kan således ske i det år, hvor tab eller gevinst konstateres eller fordeles over de efterfølgende år.

Varmeafregning

Fordelingen af omkostningerne mellem el og varme er foretaget på grundlag af de aftaler, hvert enkelt kraftværksselskab har med fjernvarmeforsyningerne.

Resultatopgørelse

Debitorændringer og rationaliseringsgevinster kan indregnes i egenkapitalen. Det tilstræbes at fastsætte el- og varmepriserne, så regnskabet hverken udviser overskud eller underskud. Konstaterede over-/underskud ud over debitorændringer og rationaliseringsgevinster indgår i prisfastsættelserne for det følgende år.

Værdiansættelse

I balanceposten „Anlægsværdi til kostpris" indgår såvel færdige anlæg som anlæg under bygning.
Brændselsbeholdningerne er optaget til cif-pris efter LIFO-princippet (Last In - First Out), idet der anvendes årlige gennemsnitspriser.
Overstiger brændselstilførslerne årets forbrug af brændsel, tillægges forskellen lageret til gennemsnitsprisen for årets tilførsler. Hvis tilførslerne af brændsel er mindre end årets brændselsforbrug, udtages forskellen af lageret til dettes gennemsnitspris.

I/S Elsam regnskab 1997

I/S Elsam regnskabskommentarer 1997

I/S Elsam

Elsam er et interessentskab, der ejes af de seks jysk-fynske kraftværksselskaber.

Elsam ledes af en bestyrelse, der består af de seks interessenters formænd og næstformænd.

Samarbejdet mellem de seks interessenter foregår i en række permanente udvalg, hvor Elsam er sekretariat for udvalgsarbejdet.

Elsam udfører en række praktiske opgaver for de seks interessenter:

- koordinerer den daglige drift på værkerne, således at det samlede produktionsapparat udnyttes bedst muligt
- forestår planlægning, anlæg, drift og overvågning af det overordnede højspændingsnet og i den forbindelse også udveksling af elektricitet med nabolandene
- koordinerer og planlægger udbygning af produktionskapaciteten
- formidler finansiering af alle større anlægsarbejder
- indkøber brændsel til alle værker
- løser en række forsknings- og udviklingsopgaver for samarbejdet, herunder også opgaver vedrørende distributionsforhold.

Som forberedelse til udskillelsen af Eltra pr. 1. januar 1998 har Elsam i 1997 organisatorisk været opdelt i Elsam System, Elsam Produktion og Elsam Fællesfunktioner. På grund af opdelingen er regnskabstallene for 1996 og 1997 ikke fuldt sammenlignelige.

Elsam System

Omkostningerne i Elsam System er af samme størrelsesorden for 1997 som for de tilsvarende områder i 1996, når der ses bort fra afskrivninger og henlæggelser.

I 1996 blev 59 mio. kr. i afskrivninger og henlæggelser tilbageført, og i 1997 førtes yderligere 138 mio. kr. tilbage. Tilbageførslerne er begrundet i udskydelse af de investeringer, der ligger til grund for fastlæggelsen af afskrivninger og henlæggelser samt i en forberedelse til opdelingen af virksomheden.

Elsam Produktion

Omkostningerne i Elsam Produktion er næsten fordoblet fra 1996 til 1997.

Brændselsindkøbet er knap 400 mio. kr. højere i 1997 end i 1996. Dette skyldes dels en højere USD-kurs og dels, at der i 1997 er indkøbt brændsel til en lageropbygning.

1997 var eksportmæssigt mere normalt end rekordåret 1996, hvor der var en ekstraordinær stor omsætning i handlen med udlandet.

Elsam Fællesfunktioner

Under fællesfunktionerne indgår finansiering. Renteudgifter og renteindtægter er fortsat præget af det lave renteniveau og af, at likviditeten har været god gennem hele året.

Beløb i regnskab og noter er angivet i enheder på 1.000, hvor intet andet er anført.

Regnskabspraksis

På baggrund af den nye ellov blev det besluttet at gennemføre en intern opdeling af Elsam i kommercielle aktiviteter (Elsam Produktion) og monopol aktiviteter (Elsam System). Regnskab 1997 er derfor opdelt efter Elsams organisation pr. 1. januar 1997.

Elsam var i 1997 opdelt i System og Produktion samt en række Fællesfunktioner, der arbejder for begge hovedfunktioner. System var yderligere opdelt i Systemsektion og Netsektion på baggrund af behovet for at holde egentlige netomkostninger og systemansvarsomkostninger adskilt. Fordelingen af sammenligningstallene for Regnskab 1996 beror for nogle posters vedkommende på skøn. Elsams totale udgifter indbetales af interessenterne i henhold til de vedtægtsbestemte forskrifter, og over- eller underdækning udlignes, inden regnskabet afsluttes. Derfor er resultatopgørelsens samlede resultat nul.

Indkøb af energi

Elsam foretager indkøb og levering af Elsam-områdets brændsel. Ejendomsretten til det indkøbte brændsel overgår til interessenterne ved levering på lager. Den enkelte interessent ejer en andel af de samlede brændselslagre, og disse andele indgår i interessenternes regnskaber. Omkostningerne ved brændselsindkøb samt indtægter og omkostninger ved eludveksling med udlandet afregnes med interessenterne via energiafregningen.

Finansiering

Elsam foretager de for fællesskabet nødvendige låneoptagelser samt finansiering og likviditetsstyring. Under finansieringsomkostninger vises både realiserede og ikke realiserede kursreguleringer på lån og obligationer. Ikke realiserede kursreguleringer er beregnet på grundlag af de officielle valuta- og obligationskurser primo og ultimo året. Ikke realiseret kursgevinst/kurstab på lån og obligationer er i henhold til Ellovens bestemmelser overført til balancen og resultatføres, når de realiseres i forbindelse med tilbagebetaling af lånene eller salg/udtrækning af obligationerne. Indeksregulerede lån er medtaget til den indeksregulerede restgæld ultimo året. Årets indeksregulering er inkluderet i årets finansieringsomkostninger.

Resultatopgørelse

for perioden 1. januar til 31. december 1997

Beløb i 1.000 kr.

	1997	1996
Elsam System		
Netsektion		
Netområdet	85.712	80.018
Forskning og udvikling	8.190	-
Afskrivning og henlæggelser	-138.305	-52.976
	-44.403	27.042
Systemsektion		
Systemfunktioner	24.276	20.648
Forskning og udvikling	1.665	-
Afskrivning af driftssystem	599	599
	26.540	21.247
Elsam System i alt	-17.863	48.289
Elsam Produktion		
Produktionsfunktioner	28.943	20.751
Brændselsindkøb	2.367.607	1.977.203
Eludveksling med udlandet	-651.308	-1.415.361
Opgaver for Direktørudvalget	27.169	6.547
Forskning og udvikling	38.596	52.296
Flerårige elleverancer	620.000	620.000
Elsam Produktion i alt	2.431.007	1.261.436
Elsam Fællesfunktioner		
Fællesomkostninger	69.187	63.895
Finansiering	38.425	72.589
Afskrivning af ejendomme	2.221	2.377
Elsam Fællesfunktioner i alt	109.833	138.861
Elsams totale udgifter	2.522.977	1.448.586
Indbetalt af interessenterne	-2.522.977	-1.448.586
Resultat	0	0

Materielle anlægsaktiver og deres finansiering

Elsams afskrivninger og henlæggelser foretages i henhold til Handelsministeriets bekendtgørelse nr. 108 af 23. marts 1977. Bekendtgørelsen muliggør en høj grad af selvfinansiering, da det er tilladt at henlægge op til 75 procent af anskaffelsesprisen. Henlæggelsesperioden starter fem år før og slutter to år efter idriftsættelsesåret.

For 1997 kan finansieringen af materielle anlægsaktiver opgøres således:

Anlægsværdi til kostpris	3.270.467	99%
Igangværende anlægsarbejder	31.508	1%
Kostpris for materielle anlægsaktiver	3.301.975	100%
Akkumulerede afskrivninger	-2.956.078	
Henlæggelser til kommende anlæg	-45.820	
Selvfinansiering	-3.001.898	91%
Rest (ikke finansieret via afskrivninger og henlæggelser)	300.077	9%

Balance

pr. 31. december 1997

	Beløb i 1.000 kr.	
Aktiver	1997	1996
Anlæg til kostpris	3.270.467	3.268.428
Akkumulerede afskrivninger	-2.956.078	-2.863.600
Anlæg	314.389	404.828
Igangværende anlægsarbejder	31.508	18.724
Materielle anlægsaktiver	345.897	423.552
Anlægslån til interessenter	2.290.316	1.746.291
Datterselskaber	43.308	39.811
Finansielle anlægsaktiver	2.333.624	1.786.102
Anlægsaktiver	2.679.521	2.209.654
Bunkerolie og forbrugsmateriale	12.818	14.232
Obligationer	179.343	505.999
Forudbetalte flerårige elleverancer	496.000	1.116.000
Tilgodehavender	129.368	188.568
Likvider	1.826.062	1.630.097
Omsætningsaktiver	2.643.591	3.454.896
Aktiver i alt	5.323.112	5.664.550
Passiver		
Interessentskabskapital	60.466	60.466
Egenkapital	60.466	60.466
Henlæggelser til kommende anlæg	45.820	217.996
Ikke realiseret kursgevinst vedr. datterselskaber	27.964	24.786
Ikke realiseret kursgevinst	91.921	129.904
Henlæggelser	165.705	372.686
Langfristede lån	3.669.006	3.182.443
Interessentmellemværender	1.145.477	1.673.360
Mellemregning, ELSAMPROJEKT og ELFOR	44.493	15.434
Kreditorer	237.965	360.161
Gæld	5.096.941	5.231.398
Passiver i alt	5.323.112	5.664.550

Sikkerhedsstillelse

Til sikkerhed for lån i Skibskreditfonden er udstedt skibspantebreve med pant i pramme og slæbebåde.

Eventualforpligtelser

Der foreligger kontraktlige forpligtelser i forbindelse med I/S Elsams virke, herunder om brændselsleverancer, elhandler og Norgeskontrakt. De samlede forpligtelser udgør godt 3 mia. kr. Herudover er der indgået swapaftaler.

Interessenternes andel

I henhold til interessentskabets overenskomst hæfter interessenterne udadtil solidarisk for Elsams forpligtelser, mens de indbyrdes hæfter i forhold til elsalget til eget område de seneste 10 år.

Hæftelsen er:

I/S Fynsværket	14,16%
I/S Midtkraft	21,72%
I/S Nordjyllandsværket	16,92%
SV Produktion a.m.b.a.	17,37%
An/S Sønderjyllands Højspændingsværk	10,69%
I/S Vestkraft	19,14%

Fredericia, den 17. marts 1998

P. Sachmann — E. Søgaard

P. Sachmann
Adm. direktør

E. Søgaard
Formand

Revisionspåtegning

Vi har revideret årsregnskabet for 1997 for I/S Elsam.

Den udførte revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med almindeligt anerkendte revisionsprincipper og har omfattet de revisionshandlinger, som vi har anset for nødvendige. Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og overenskomstens krav til regnskabsaflæggelsen, og at det giver et retvisende billede af interessentskabets aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultat.

Fredericia, den 17. marts 1998
Deloitte & Touche
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Jørgen Meyer
Statsautoriseret revisor

Finn Schlebaum
Statsautoriseret revisor

Noter

Note til resultatopgørelsen vedr. finansiering

Renteudgifter	178.441
Årets kurstab	30.478
Renteindtægter	-94.000
Eksterne finansieringsomkostninger	114.919
Interne rentemellemværender	-38.511
Samlede finansieringsomkostninger	76.408
Regulering af kursgevinst/kurstab	-37.983
Finansiering i alt	38.425

Lån fordelt på valuta og renteformer, ultimo 1997 i %

Valuta	Fastforrentede	Var. forrentede	Indekslån	I alt
DKK	21,4	26,9	32,6	80,9
DEM	0,0	4,0	0,0	4,0
CHF	15,1	0,0	0,0	15,1
I alt	36,5	30,9	32,6	100,0

Udviklingen i ikke realiseret kursgevinst 1997

1997	Saldo ikke realiseret kursgevinst 01.01.1997	Regulering af kursgevinst/ kurstab i 1997	Saldo ikke realiseret kursgevinst 31.12.1997
Langfristede lån	123.366	-32.965	90.401
Obligationer	6.538	-5.018	1.520
I alt	129.904	-37.983	91.921

Afdragsprofil for langfristede lån inkl. budgetteret opskrivning af indekslån med 2,5 % p.a.

	1998	1999	2000	2001	2002	Senere
DKK	401.828	386.676	571.543	285.543	303.012	1.330.180
CHF	118.411					
DEM			39.000			
I alt i DKK	956.928	386.676	720.102	285.543	303.012	1.330.180

(De samlede afdrag overstiger restgælden pr. 31.12.1997 på grund af indeksopskrivningen)

Lån fordelt på valuta og renteformer, ultimo 1997

Restgælden på Elsams langfristede lån pr. 31. december 1997 er opgjort til 3.669.006.000 kr.

Tabellen viser, hvorledes disse lån er fordelt på valuta og renteformer ultimo 1997 (i procent).

Ikke realiseret kursgevinst

I henhold til Ellovens bestemmelser må der i elprisen alene indregnes realiseret kursgevinst/kurstab.

I Elsams finansieringsomkostninger er medregnet årets kursgevinst/kurstab uden hensyn til, om disse er realiseret. Derfor skal årets resultat korrigeres for ikke realiseret kursgevinst/kurstab.

Dette sker i posten „Regulering af kursgevinst/kurstab" således at „Finansiering i alt" kun indeholder kursgevinst/kurstab, der må indregnes i elprisen.

Valutakurser

Pr. 31. december 1997

DEM = 380,92

CHF = 468,79

Personale

Netsektion	95
Systemsektion	38
Produktion	85
Fællesfunktion	95
I alt	313

(Elever og vikarer 27)

ELSAMPROJEKT

ELSAMPROJEKT nåede næsten alle målene i jubilæumsåret 1997.

Året blev præget af omstillingen fra få store kraftværksordrer med lang tidshorisont til mange mindre ordrer med meget kort tidshorisont. Det lykkedes at fordoble omsætningen på det danske industrimarked, samtidigt med at omsætningen på kraftværksopgaver faldt markant. Kundegrundlaget blev stærkt forøget, især på forretningsområdet vind, og selskabet nåede målet med hensyn til at etablere et effektivt ressource- og økonomistyringsværktøj samt et Intranet system, hvor alle medarbejdere har direkte adgang til alle relevante informationer, opslagsværker, projektoversigter, produktblade mv. Den eksterne markedsføring blev kraftigt effektiviseret med opkobling til Internet med egen hjemmeside, www.elsamprojekt.dk

Omstillingsprocessen mod større markedsorientering blev intensiveret, og i erkendelse af at kompetencer og viden bliver essentielle konkurrenceparametre fremover, blev sammen med Ingeniørforeningen gennemført et projekt „Innovation, ingeniørkompetencer og videnkilder" med det formål at udvikle redskaber, som ELSAMPROJEKT kan bruge til at styrke sin indhentning og bearbejdning af ny teknisk ingeniørfaglig viden.

Den største opgave i 1997 var projekteringen af de to konvojblokke på hver 400 MW hos SV Produktion og på Nordjyllandsværket. I oktober blev den nye blok hos SV Produktion indviet. På Sønderjyllands Højspændingsværk blev rådgivningsopgaven i forbindelse med etablering af røggasrensningsanlægget på EV3 afsluttet, og for Randers Kraftvarmeværk blev udført projekteringsarbejde på et afsvovlingsanlæg og et nyt koncept for avanceret regulering.

ELSAMPROJEKT fik fra Energistyrelsen opgaven at lede en arbejdsgruppe om energieffektiv udnyttelse af spildevandsslam med det formål at formulere et forslag til en forsknings- og udviklingspolitik på området.

F&U-projektet for udvikling af et kraftværksanlæg med en damptemperatur på 700°C blev endeligt godkendt af EU i juli, og kontrakten mellem EU og de 28 samarbejdspartnere med ELSAMPROJEKT som koordinator kunne underskrives i januar 1998.

Omsætningen på eksportmarkedet udgjorde ca. 23 procent og omfattede mange forskelligartede opgaver, hvoraf en del var finansieret af danske og EU-støtteprogrammer; her kan nævnes en rådgivningsopgave i Belarus (Hvidrusland) vedr. oprydning efter Tjernobyl-ulykken for udnyttelse af radioaktivt forurenet biobrændsel til energiproduktion .

I Norge er udført rådgivningsopgaver i forbindelse med Naturkrafts to planlagte 400 MW kraftværksblokke, og der er opnået flere ordrer i den norske olieindustri.

Sammen med Beredskabsstyrelsen gennemførtes projektering og idriftsættelse af et nyt brandslukningsanlæg til Leningrad atomkraftværk som et led i en generel forbedring af sikkerheden på de russiske atomkraftværker.

I Polen har ELSAMPROJEKT Polska Sp. z o.o øget sin omsætning og sin stab, og i forbindelse med vedtagelsen af den polske energilov er der dukket nye muligheder op for rådgiverassistance til private investorer. Rådgivningsindsatsen i forbindelse med ombygningen af 10 stk. 200 MW kraftværksblokkene i Turow er fortsat i 1997.

Årets samlede omsætning blev 140 mio. kr. med et resultat før skat på 4,5 mio. kr. Ved årets udgang var der i ELSAMPROJEKT og datterselskabet ELSAMPROJEKT Polska 212 medarbejdere og en egenkapital på 41 mio. kr.

ELSAMPROJEKTS bestyrelse:

- G. Styrbro, formand (indtil 28. maj 1997)
- L. Henriksen, formand (fra 28. maj 1997)
- J. Würtz (indtil 28. maj 1997)
- Fl. Frisgaard Pedersen (nyvalgt 28. maj 1997)
- J.B. Jørgensen (næstformand 28. maj 1997)
- E. Folkersen
- T. Riber
- P. Sachmann (nyvalgt 28. maj 1997)
- A. Lind-Hansen*
- O. Flach*
- P.E. Hvilsted*

* valgt af medarbejderne

DANASKE I/S

Elsam samarbejder med ELKRAFT og Aalborg Portland A/S om afsætning af flyveaske til cement- og betonindustrien.

Samarbejdet sker gennem firmaet DANASKE I/S, som ejes af Aalborg Portland (50 procent), ELKRAFT (25 procent) og Elsam (25 procent).

DANASKE havde i 1997 et overskud på 20,4 mio. kr. ved salg af 546.169 ton flyveaske.

DANASKEs egenkapital er på 100.000 kr. svarende til indskudskapitalen.

Bestyrelse:

- H. Schulz, Elsam (formand)
- S. Vinther, Aalborg Portland
- Aa. Faurholt, SK energi
- P. Assam, Unicon Beton

I/S Århus Kulterminal

Århus Kulterminal lukkede i 1994, og anlægget blev udlejet til Århus Havn. Der har ikke været aktiviteter i selskabet i 1997.

Virksomhedsstruktur

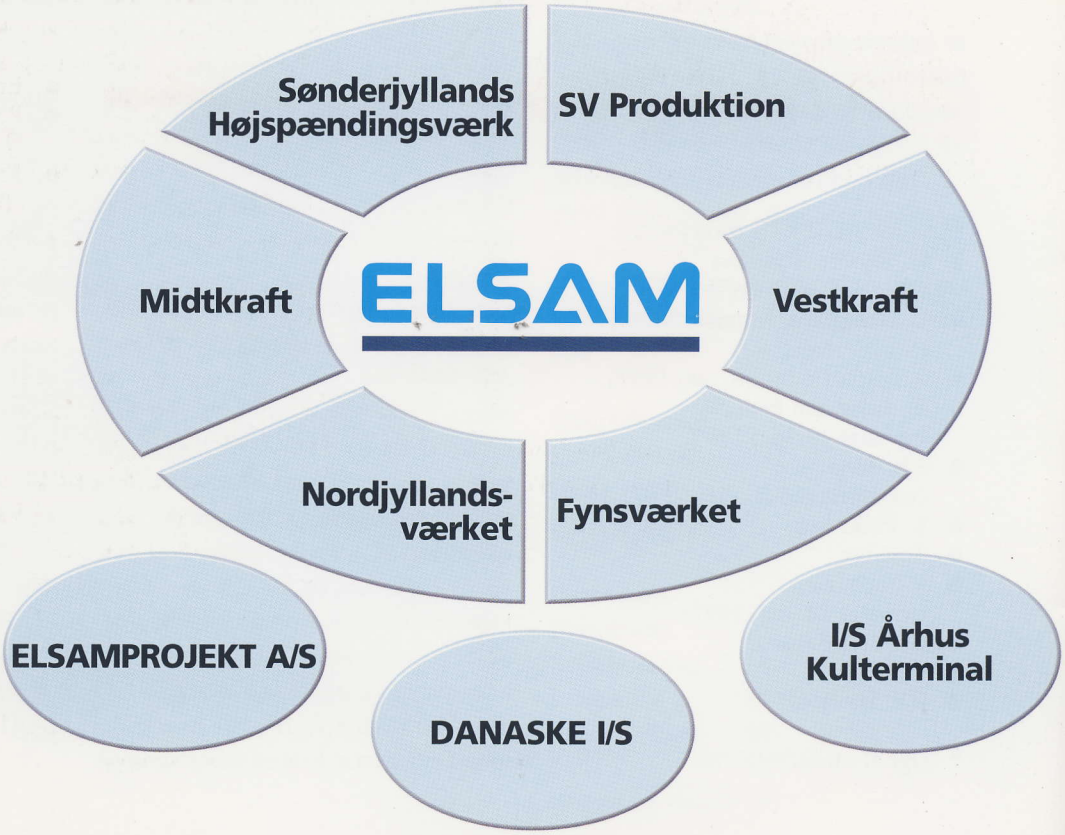

Bestyrelse og direktion

Elsams nye bestyrelse, 30. april 1998.

Formand for Elsams bestyrelse, borgmester Jørn Würtz, Silkeborg.

Elsams bestyrelse

pr. 30. april 1998

- Jørn Würtz, formand, Midtkraft
- Flemming Frisgaard Pedersen, næstformand, Nordjyllandsværket
- Verner Dalskov, medlem af forretningsudvalget, Fynsværket
- Leif Henriksen, Fynsværket
- Knud Erik Mortensen, Midtkraft
- H. Chr. Krøyer, Nordjyllandsværket
- Svend Erik Hansen, SV Produktion
- Poul Erik Hansen, SV Produktion
- Jens Bahne Jørgensen, Sønderjyllands Højspændingsværk
- Ulf Smith, Sønderjyllands Højspændingsværk
- Egon Søgaard, Vestkraft
- Finn Lunde, Vestkraft

Fratrådt Elsams bestyrelse

- Ejner B. Schmidt (1998)
- Kjeld Larsen (1998)
- Erling Bjerre (1998)
- Jens Arbjerg Pedersen (1998)
- Villy Haahr Pedersen (1997)

Elsams direktion

- Direktør Poul Sachmann

Direktørudvalget

- Mogens Bach-Nielsen, Fynsværket
- Erik Schumacher, Midtkraft
- Peter Høstgaard-Jensen, Nordjyllandsværket
- Erik Folkersen, SV Produktion
- Niels Bergh-Hansen, Sønderjyllands Højspændingsværk
- Torben Riber, Vestkraft

Udgiver: Elsam . Overgade 45 . DK-7000 Fredericia . Telefon: 76 222 000 . Telefax: 76 222 009 . elsam@elsam.com . www.elsam.com
Fotos: Jørgen Schytte, Lars Lindskov, Chr. Asbøl m.fl. . **Forsidefoto:** Poul Madsen Reklamefotografi
Sats og layout: MarkeTeam **Repro og tryk:** elbo grafiske hus a.s ISSN 0904-2970

ELSAM

Prisbillig el med omtanke

Overgade 45
DK-7000 Fredericia
Telefon: 76 222 000
Telefax: 76 222 009
elsam@elsam.com
www.elsam.com

Elsams fundament er de seks jysk-fynske kraftværksselskaber: Fynsværket, Midtkraft, Nordjyllandsværket, SV Produktion, Sønderjyllands Højspændingsværk og Vestkraft.

MarkeTeam